

Komunikačný prevodník rozhrania M-Bus na RS232 – RS232toMBus-XL

Návod na obsluhu

Verzia: 2026/1.5-SK

Komunikačné prevodníky rady XL

Komunikačný prevodník RS232toMBus-XL

Komunikačné prevodníky RS232toMBus-XL sú odolné prevodníky priemyselnej komunikačnej zbernice M-Bus na bežné sériové rozhrania RS232. Sú určené pre pripojenie meracích zariadení s M-Bus rozhraním k radiacim/počítačovým systémom pre zber a spracovanie údajov. Prevodníky priamo konvertujú signály z jedného komunikačného rozhrania na druhé, bez nastavovania komunikačných parametrov, alebo úprav prenášaných správ.

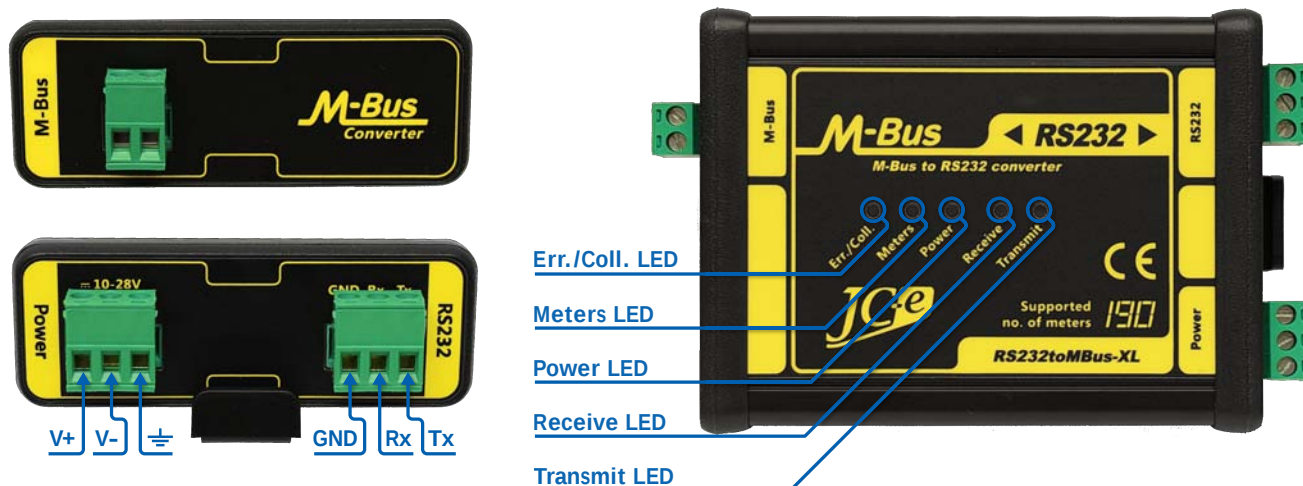
M-Bus port má podľa verzie prevodníku kapacitu pre pripojenie 20, 45, 80, 120 alebo 190 M-Bus slave zariadení. Rozhranie dosahuje najvyššiu triedu odolnosti voči prepätiu a je odolné voči poruchám na M-Bus zbernici.

Stavy M-Bus zbernice a M-Bus prevodníka sú vyhodnocované a kontrolované procesorom. Chybové stavy sú indikované pomocou indikačných LED, čo uľahčuje zistenie aktuálneho stavu prevodníka alebo možnej príčiny poruchy. LED diódy indikujú funkčnosť prevodníka, správnosť napájacieho napätia, zaťaženie M-Bus linky a jej možné chybné stavy.

Technické parametre

Komunikačné rozhranie RS232	
Komunikačné signály	RxD, TxD, GND
Ochrany	ochrana proti ESD $\pm 15\text{kV}$, filtre
Galvanické oddelenie	$>1\text{kV}$ od napájania, 1kV od M-Bus linky
Konektor	násuvná svorkovnica pre vodiče prierezu až $2,5\text{mm}^2$
Komunikačné rozhranie M-Bus Master	
Počet pripojiteľných zariadení	päť verzií: 1 až 20, 45, 80, 120, 190 M-Bus slave zariadení
Prenosová rýchlosť	300 - 9600 bps
Ochrany	- ochrana proti prepätiu TVS 1500W - elektronická ochrana pri preťažení, skrate a proti cudziemu napätiu na linke. Pozn.: prevodník je odolný voči trvalému skratu na linke.
Galvanické oddelenie	1kV od napájania, 1kV od linky RS232
Konektor	násuvná svorkovnica pre vodiče prierezu až $2,5\text{mm}^2$
Napájanie	
Odporúčaný rozsah napájacích napätí	
Jednosmerné napájanie	12V až 30V. Model XL190 20V až 30V.
Maximálne limity napájacieho napätia - trvalá prevádzka pri týchto napätiach sa neodporúča	
Min. jednosmerné napájanie	11V - min. napätie nutné pre funkčnosť prevodníka
Max. jednosmerné napájanie	31V - pri vyššom začína účinkovať ochrana proti prepätiu
Ochrany	ochrana proti prepätiu TVS 1500W
Spotreba	0,85W až 15W podľa typu prevodníka a počtu zapojených M-Bus zariadení
Konektor	násuvná svorkovnica pre vodiče prierezu až $2,5\text{mm}^2$
Teplota	
Pracovný rozsah	-40°C až 70°C
Mechanická konštrukcia	
Mechanické prevedenie	hliníková krabica
Montáž	DIN lišta 35mm
Rozmery: výška x šírka x dĺžka	38 x 81,5 x 107 mm bez konektorov, 38 x 81,5 x 125 mm s konektormi
Krytie	IP40
Hmotnosť	220g (XL20, XL45, XL80) 240g (XL120, XL190)

Rozmiestnenie konektorov a indikačných LED diód

Konektory

- **M-Bus** – Násuvný konektor pre pripojenie M-Bus linky s M-Bus slave zariadeniami.
- **Power** – Násuvný konektor pre pripojenie jednosmerného napájania.
V+ kladný pól, V- záporný pól, $\perp$ uzemnenie.
- **RS232** – Násuvný konektor pre pripojenie RS232 linky.
GND RS232 Ground, Rx RS232 linka Receive, Tx RS232 linka Transmit.

Indikačné LED diódy

i Indikácia prevádzkových stavov

LED	Stav
Power LED svieti	Prevodník a napájanie je v poriadku.
Transmit LED bliká	Sú vysielané dáta na M-Bus linku.
Receive LED bliká	Sú prijímané dáta z M-Bus linky.
Svieti Meters LED	Zaťažená M-Bus linka. Na linku sú pripojené merače.
Nesvieti Meters LED	Odpojená M-Bus linka. Na linku nie sú pripojené merače.
Rýchlo bliká Meters LED	Dosiahnutá max. kapacita meračov na M-Bus linke (tolerancia 2 meračov).

! Indikácia poruchových stavov

LED	Stav
Power LED bliká	Interná chyba prevodníka.
Power LED bliká + svieti Err./Coll. LED	Cudzie napätie na M-Bus linke, alebo interná chyba prevodníka.
Err./Coll. LED bliká, alebo svieti	Preťažený prevodník - príliš veľa meračov, skrat na M-Bus linke, alebo kapacitne preťažená M-Bus linka ($C_{linky} > 5\mu F$). Pri zapnutí napájania - kapacitne preťažená M-Bus linka ($C_{linky} > 1\mu F$). Zvýšenú kapacitu môžu spôsobovať M-Bus merače pri zapnutí. Kapacita môže potom klesnúť pod $1\mu F$.
Na krátko zasvieti Err./Coll. LED	Pri prijíme dát - bliká Receive LED . Komunikačná kolízia. Súčasné odpovedanie viacerých meračov. Pri vysielaní dát - bliká Transmit LED . Dochádza k chybe pri vysielaní (chybné napätia na M-Bus linke). Interná chyba prevodníka, alebo kapacitné preťaženie M-Bus linky.

Doporučené zapojenie prevodníka

Doporučené zapojenie prevodníka s M-Bus zar., napájacím zdrojom a komunikačnou linkou RS232.

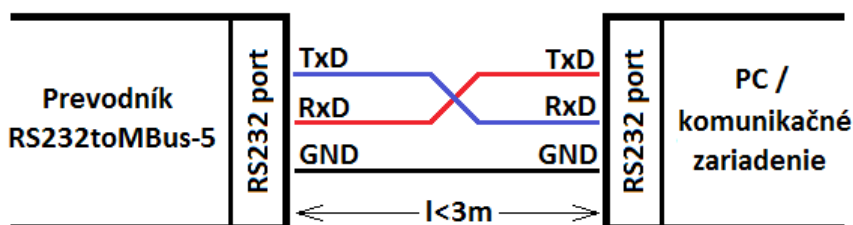
Napájanie

Odporúčaný rozsah jednosmerného napätia je od 12V do 30V. Pripojenie napájacieho napätia je realizované násuvným konektorom s označením POWER. Maximálna spotreba je 15W a závisí od zaťaženia M-Bus linky a typu prevodníka.

Pozn.1*: Použitie externého istenia napájania je doporučené v prípade ochrany napájacieho zdroja a obmedzení skratového prúdu pri prepätí.

RS232 linka

Rozhranie RS232 využíva trojvodičové zapojenie signálov TxD, RxD a GND. Signál TxD je výstupný. Sú ním vysielané dáta a musí byť pripojený na signál RxD druhého zariadenia / PC. Signál RxD je vstupný a sú ním prijímané dáta z PC. Signál RxD musí byť spojený so signálom TxD z druhého zariadenia / PC. Signály GND musia byť prepojené priamo medzi obidvoma zariadeniami.

Prepojenie komunikačných portov RS232 medzi prevodníkom a PC.

Pre prepojenie zariadení je vhodné použiť tienený komunikačný kábel napr. LiYCY 3x0,14mm².

Pri zapájaní linky RS232 je možná jednoduchá kontrola a určenie signálov pomocou voltmetra. Napätie je merané medzi signálom GND a TxD, alebo RxD. Napätie signálu TxD je v rozmedzí -5V až -12V podľa zariadenia. TxD signál prevodníka má napätie približne -10V v kludovom stave. Napätie na signáli RxD je nulové. Pri správnom prepojení zariadení musí byť namerané záporné napätie na obidvoch svorkách TxD a RxD prevodníka.

Konekt.: Zapojenie signálov na konektoroch D-SUB 9 pin: 2 – RxD, 3 – TxD, 5 – GND
Zapojenie signálov na konektoroch D-SUB 25 pin: 3 – RxD, 2 – TxD, 7 – GND.

Pozn.: Rozhranie RS232 nie je určené do prostredia kde môže dôjsť k prenosu prepätia na komunikačnú linku. Preto nie je vybavené ochranami proti prepätiu a jeho použitie v priemysle sa odporúča len na kratšie vzdialenosti (l<3m), alebo v priestoroch spĺňajúcich podmienky pre informačné zariadenia EN55024.

M-Bus linka

Rozhranie je typu M-Bus Master a umožňuje pripojenie podľa verzie až 20, 45, 80, 120, alebo 190 M-Bus SLAVE zariadení. Rozhranie linky je chránené proti prepätiu, preťaženiu, cudziemu napätiu a skratu na linke. Pre vytvorenie komunikačnej linky sa odporúča použitie tienenej krútenej dvojlinky. Tienenie kábla je vhodné uzemniť na vstupe do rozvádzača. M-Bus port dosahuje najvyššiu triedu odolnosti 5 podľa normy EN 61000-4-5, meranej na netienenom kábli. Pričom použitie tieneneho kábla túto odolnosť ďalej zvyšuje. Použitie dodatočnej hrubej prepäťovej ochrany je vhodné len na rozhraní LPZ0A-LPZ1 na vstupe M-Bus linky do budovy.

Rozsah komunikačných rýchlostí je od 300bps do 9600bps. Štandardne sa používa párna parita s jedným stop bitom a 8 bitové dátové slovo.

Pripojenie M-Bus linky na prevodník je realizované násuvným konektorom s označením M-Bus. Konektor umožňuje pripojiť vodiče s prierezom až 2,5mm². Pre pripojenie meračov je vhodné použiť tienenu krútenú dvojlinku a to napr. J-YStY.

Vhodné typy káblov pre pripojenie M-Bus zariadení.

- Vnútorne prostredie - LiYCY 2x0,14mm² do vzdialenosti 100m, LiYCY 2x0,25mm² do 200m.
- Vonkajšie/vnútorne prostredie - J-YStY 1*2*0,6mm do 200m, J-YStY 1*2*0,8mm do 400m.

Pre menší počet SLAVE jednotiek môžu byť vzdialenosti väčšie. Je však nutné aby kapacita M-Bus linky bola menšia ako 1uF.

Na základnú elektrickú kontrolu M-Bus linky je postačujúci voltmeter a ampérmeter.

V tabuľke je uvedený súhrn kontrolných napätí a prúdov, ktoré je možné namerať pri kontrole.

M-Bus linka	SLAVE zariadenie	Prevodník XL 20	XL 45	XL 80	XL 120	XL 190
Kľudové napätie U_{M-Bus}	min. 21V	31V to 35V				
Kľudový prúd I_{M-Bus}	max. 1,5mA	max. 30mA	67,5mA	120mA	180mA	285mA

Merania by mali prebiehať v kľudovom stave bez komunikácie na linke a v stave keď prevodník nehlási chybu na M-Bus linke. Kľudové napätie prevodníka na M-Bus linke by malo byť v rozmedzí 31 až 35V. Na svorkách Slave zariadenia by malo byť napätie väčšie ako 21V, čo predstavuje minimálnu hodnotu pre štandardné M-Bus Slave zariadenie (IO-TSS721A). Tento rozdiel napätí môže byť spôsobený úbytkami napätí na komunikačných ochranách a komunikačnom vedení. Pri použití odporúčaných komunikačných M-Bus ochranách a odporúčanom type kabeláže bude podmienka minimálneho napätia splnená.

Maximálny prúd na linke z prevodníka by mal byť podľa verzie až 20mA (XL20), 67.5mA (XL45), 120mA (XL80), 180mA (XL120), 285mA (XL190). Jeho nameraná hodnota by mala približne odpovedať počtu pripojených M-Bus Slave zariadení krát 1,5mA.

Kľudový prúd Slave zariadenia musí byť meraný priamo na vodiči ktorý vedie k meraču a ďalej už nikde nepokračuje. Prúd týmto vodičom by mal byť menší, nanajvýš rovný 1,5mA.

Mechanické parametre prevodníka

Prevodník je vyrobený z robustnej hliníkovej krabičky, ktorá zaisťuje výbornú mechanickú odolnosť prevodníka, zvýšenú odolnosť voči rušeniu a v neposlednom rade zlepšuje aj odvod tepla z prevodníka do priestoru. Prevodník je určený pre montáž na 35mm DIN lištu.

Pohľad z vrchnej strany

Pohľad z boku s pripevnenou DIN lištou

EMC kompatibilita

EMC kompatibilita M-Bus prevodníka bolo testovaná podľa nasledujúcich noriem pre priemyselné prostredie v akreditovanom laboratóriu.

EMC testy vyžarovania

Norma	Skúška	Úroveň
EN 55011	Power line - CONDUCTED EMISSIONS 10/150 kHz - 30 MHz	Class A
EN 55011	RADIATED EMISSIONS (Electric Field) 30 MHz - 1000 MHz	Class A

EMC testy odolnosti

Norma	Skúška	Úroveň
EN 61000-4-2	ELECTROSTATIC DISCHARGE (ESD) - Contact discharge	± 4kV
EN 61000-4-2	ELECTROSTATIC DISCHARGE (ESD) - Air discharge	± 8kV
EN 61000-4-3	RADIATED RADIO-FREQUENCY ELECTROMAG. FIELD 80MHz - 1GHz	10 V/m
EN 61000-4-3	RADIATED RADIO-FREQUENCY ELECTROMAG. FIELD 1,4GHz - 2GHz	10 V/m
EN 61000-4-3	RADIATED RADIO-FREQUENCY ELECTROMAG. FIELD 2GHz - 2,7GHz	3 V/m
EN 61000-4-4	ELECTRICAL FAST TRANSIENT/BURST - Power line	± 4 kV
EN 61000-4-4	ELECTRICAL FAST TRANSIENT/BURST - M-Bus line, RS232 line	± 4 kV
EN 61000-4-5	SURGE IMMUNITY - Power line. Common/differential mode.	± 1kV / ± 500 V
EN 61000-4-5	SURGE IMMUNITY - M-Bus line, RS232 line. Cable shielding.	± 4 kV
EN 61000-4-5	SURGE IMMUNITY - M-Bus line. Common/differential mode.*	± 4kV / ± 2kV
EN 61000-4-6	CONDUCTED DISTURBANCES, INDUCED BY RADIO-FREQUENCY FIELDS 0,15MHz - 80 MHz. M-Bus line.	10 V

* test vykonaný na žiadosť výrobcu. M-Bus port dosahuje najvyššiu triedu odolnosti voči prepätiu podľa normy EN 61000-4-5. Tento spôsob vykonania skúšky sa pri použití tieneneho kábla nevyžaduje. Dosiahnutím najvyššej triedy odolnosti na M-Bus porte je zaručená aj najvyššia dosiahnuteľná spoľahlivosť prevodníka. M-Bus zbernica často predstavuje najväčšie riziko z hľadiska prepätia a zničenia prevodníka.

Nakladanie s elektrozariadením

- Nefunkčné, vyradené elektronické zariadenie je potrebné odovzdať na miestach k tomu určených.
- Elektronické zariadenie je potrebné separovať od nevytriedeného komunálneho odpadu.
- Pokiaľ sa so starým elektronickým zariadením nebude nakladať podľa uvedených bodov, môže dôjsť k negatívnemu vplyvu na životné prostredie a taktiež aj na zdravie ľudí.
- Ak staré elektronické zariadenie odovzdáte na miestach tomu určených, samotný spracovateľ garantuje jeho materiálové zhodnotenie, čím prispievate k opätovnému využitiu materiálov po ich recyklácii.
- Všetky informácie v tomto odseku sú zhrnuté pod symbolom uvedeným na každom elektronickom zariadení.
- Účel tohto grafického symbolu spočíva v spätnom odbere a oddelenom zbere elektronického odpadu. Takéto zariadenia sa nesmú vyhadzovať v rámci komunálneho odpadu.

Vyhlásenie

Informácie v tomto dokumente môžu byť zmenené bez predchádzajúceho upozornenia a nevyplývajú z nich žiadne záväzky. Tento dokument je poskytovaný bez akejkoľvek záruky, výslovne uvedenej, alebo predpokladanej z informácií v ňom uvedených. Výrobca si vyhradzuje právo vykonať vylepšenia, alebo zmeny v dokumente, na výrobku, alebo v programe popísanom v tomto dokumente a to kedykoľvek. Informácie uvedené v tomto dokumente boli vytvorené so zámerom aby boli čo najpresnejšie a spoľahlivé. Avšak výrobca nepreberá žiadnu zodpovednosť za ich použitie, alebo za akékoľvek porušenie práv týkajúcich sa tretích osôb, ktoré môžu vyplývať z ich použitia. Tento návod môže obsahovať neúmyselné technické, alebo typografické chyby. V prípade odhalenia takýchto chýb sú korigované a opravené informácie sú začlenené do novších vydaní tohto dokumentu.

V dokumente použité názvy produktov, firiem apod. môžu byť ochrannými známkami alebo registrovanými ochrannými známkami príslušných vlastníkov.

Tento dokument môže byť kopírovaný a ďalej šírený, len v nezmenenej podobe a v celom rozsahu. Kópie musia obsahovať označenie autorských práv výrobcu a všetky ďalšie upozornenia.

Copyright © 2012 - 2026, JC Elektronika s.r.o.

Výrobca:

JC Elektronika s.r.o.

Adresa: Bôrická cesta 103, Žilina 010 01

Telefón: +421 908 854 675

WEB: www.prevodniky.sk, www.jc-e.eu

E-mail: service@prevodniky.sk, office@prevodniky.sk

